Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/10/2026 15:16
Sayı: E-120.07.03-1971616

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23700852
Konu : Soru Önergeleri

7/39330 GK 95
7/42967 GK 143
7/43096 GK 143
7/44649 GK 168
7/44653 GK 168
7/44970 GK 168
7/46512 GK 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 30.01.2026 tarihli ve 1788785 sayılı yazınız.
b) 21.04.2026 tarihli ve 1841955 sayılı yazınız.
c) 21.04.2026 tarihli ve 1842000 sayılı yazınız.
ç) 08.06.2026 tarihli ve 1870952 sayılı yazınız.
d) 08.06.2026 tarihli ve 1870974 sayılı yazınız.
e) 22.07.2026 tarihli ve 1897315 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/39330, 7/42967, 7/43096, 7/44649, 7/44653, 7/44970 ve 7/46512 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:
1 - 7/39330 Cevap Metni (1 Sayfa)
2 - 7/42967 ve 7/44970 Cevap Metni (3 Sayfa)
3 - 7/43096 Cevap Metni (2 Sayfa)
4 - 7/44649 ve 7/46512 Cevap Metni (1 Sayfa)
5 - 7/44653 Cevap Metni (6 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 42ED0BFD-2648-4401-A152-BA0CB10E9986 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr
Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Şanlıurfa Milletvekili Sayın **Mahmut TANAL**'a Ait **7/42967** ve **7/44970** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, kuruluş kanunuyla kendisine verilen görevler çerçevesinde ve ILO'nun ulusal partneri olarak, çocuk işçiliğiyle mücadelede 1992 yılından bu yana öncü ve koordinatör kurumdur.

Çocuk işçiliği ile mücadele konusunda merkezi düzeyde politika oluşturulması ve yerel düzeyde etkin şekilde uygulanmasına yönelik çalışmalar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımızca çocuk işçiliğiyle mücadele kapsamında "Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı" çerçevesinde ve "çocuk işçiliğine sıfır tolerans" ilkesiyle çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca 81 ilde Çocuklar Güvende Ekipleri oluşturularak ekipler aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Sokakta, okulda veya kırsal alanda, kurumlar arası iş birliği çerçevesinde yapılan çalışmalar sonucu tespit edilen veya paydaş kurumlarca bildirilen çocuklar ve ailelerinin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bu kapsamda alan taramaları, çocuklarla mesleki çalışmalar, hane ziyaretleri, ailelere yönelik rehberlik faaliyetleri, eğitim kurumları ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Yapılan çalışmalar ile risk altındaki çocuklar ve ailelerinin erken tespiti ve hizmetlere erişiminin artırılması amaçlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğün önüne geçilmesi yoluyla çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanması ile fırsat eşitliğinin oluşturulması amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti (SED) verilmektedir. Hizmet kapsamında ailelere ekonomik destek sağlanmasının yanı sıra psikososyal destek, rehberlik ve izleme çalışmaları da gerçekleştirilmektedir.

Zorunlu eğitim çağında bulunan ve SED Hizmetinden yararlanan çocukların okula devam durumları düzenli olarak takip edilmekte; sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılımları teşvik edilmektedir. Çocukların gelişim süreçleri bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmekte; ihtiyaç duyulması hâlinde ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli koruyucu ve destekleyici tedbirler alınmaktadır.

Diğer taraftan Türkiye'de kadının güçlenmesi konusunda ulusal mekanizma olan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı koordinasyonunda kadınların ekonomik ve sosyal yaşama katılımlarının güçlendirilmesi, başta eğitim, sağlık ve istihdam olmak üzere hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan tam olarak faydalanmaları ile her alanda ve düzeyde temsillerinin artırılması amacıyla "Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2024-2028)" hazırlanmıştır.

Eylem Planı'nda yer alan "Kadınların işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak ve insana yakışır işlerde istihdamlarını artırmak için mevzuatın gözden geçirilerek iyileştirici düzenlemeler yapılması" stratejisi altında *"Başta tarım sektörü olmak üzere kadınların kayıt dışı çalışmalarını önleyici ve sosyal güvenlik kapsamına girmelerini kolaylaştırıcı mevzuat düzenlemeleri gerçekleştirilecektir."* faaliyetine yer verilmiştir.

Bu kapsamda; 2024 yılı içerisinde ilgili taraflar ile Çalışma Grubu oluşturulmuştur. 22 Mayıs 2025 tarihinde "Tarımda Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi İstişare Toplantısı" konulu çevrim içi bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Bahse konu toplantıda; ilgili taraflarca mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülen faaliyetlere ilişkin bilgilendirme yapılmış ve bundan sonraki süreçte gerçekleştirilecek çalışmalara ilişkin istişarelerde bulunulmuştur.

Bununla birlikte, Bakanlığımızın öncelikli politika alanlarından biri olan kadınların ekonomik olarak güçlenmesi hususunda; kadın kooperatifleri, kadın girişimciliği, kadınların işgücüne katılımının ve kayıtlı kadın istihdamının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Ayrıca, kadınların ekonomik güçlenmesine yönelik imzalanan protokoller kapsamında çeşitli çalışmalar devam etmektedir.

- Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi
- Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi
- Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İş Birliği Protokolü
- Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılmasına Yönelik İş Birliği Protokolü
- Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü
- Bilimsel Araştırma-Geliştirme, Yenilik ve Bilimsel Etkinlik İş Birliği Protokolü
- İş Pozitif Programı İş Birliği Protokolü
- IPARD Programına İlişkin İş Birliği Protokolü
- OSTİM İş Birliği Protokolü
- Türkiye'nin Girişimci Kadınları İş Birliği Protokolü
- Kadınların ve Engelli Bireylerin Ekonomik ve Sosyal Hayata Katılımlarının Güçlendirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü
- Kadınlar için Enerji Okulu İş Birliği Protokolü
- Halkbank iş birliğinde Yükselen Kadınlar Programı
- Türk İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) İş Birliği Protokolü

Türkiye'de yasal olarak suç sayılan fiiller ve diğer adli vakalara ilişkin idari kayıt verisi, soruşturma ve kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. Bu doğrultuda bahse konu bilgilerin ilgili kurumlardan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımız yoksulluğun nesiller arası transferinin önüne geçebilmek ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını

Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Bununla birlikte yoksulluk döngüsünden çıkarmak amacıyla özel önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda Eğitim Materyali, Ücretsiz Ders Kitabı, Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması, Öğrenci Barınma, Taşıma ve Yemek Yardımı, Öğrencilerin Ulaşım Giderlerine Yönelik Yardımlar ve Öğle Yemeği Yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Öte yandan çocuklu hanelerimiz çocuklara yönelik yardımlara ek olarak; yardım özelinde belirlenen şartları sağlamaları halinde Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Elektrik Tüketim Desteği ve Yakacak Yardımı gibi diğer yardımlar ile bütüncül bir yaklaşım benimsenerek ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmektedir.

Bu kapsamda tematik ve kapsayıcı sosyal yardım programları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız desteklenmekte olup Bakanlığımızca yürütülen sosyal yardım programlarına ilişkin detaylı bilgiler ve veriler Bakanlığımız internet sitesinden takip edilebilmektedir.

Ayrıca, Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) tarafından, mevsimlik tarım işçiliği için illere gelen aileler ve çocuklarına yönelik olarak koruyucu ve önleyici hizmetler, sosyal hizmet bilgilendirmeleri ve gerekli hallerde müdahale çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Söz konusu çalışmalarda Mobil SHM araçları da görev alabilmekte ve sosyal hizmetlere erişim artırılmaktadır. Aile Eğitim Programları (AEP) kapsamında eğitimler verilmekte; çocuk işçiliği, erken yaşta evlilik ve şiddetle mücadele konularında yönlendirme, rehberlik ve eğitim faaliyetleri yürütülmekte; ihtiyaç duyulan sosyo-ekonomik destek, evde engelli bakım ve yaşlı hizmetlerinden de faydalanılabilmesi için gerekli rehberlik ve yönlendirmeler sağlanmaktadır. Gezici tarım işçilerinin çocuklarının geldikleri bölgelerdeki okullara devam etmesi yönünde veya ailelerin sağlık ihtiyaçları kapsamında da ailelere rehberlik yapılmaktadır.